

Raktažodžiai: išorinė kaulų fiksacija; slauga; savarankiškumo lygio nustatymas pagal Barthel indeksą; išorinis fiksacijos aparatas (IFA).

Santrauka

Tyrimo tikslas – išanalizuoti pacientų, kuriems yra taikytas išorinis kaulų fiksacijos gydymo būdas, slaugos poreikius.

Tyrimo uždaviniai: 1) Išsiaiškinti pacientų savarankiškumo lygį pagal Barthel indekso lentelę; 2) Nustatyti pacientų slaugos poreikius, atsižvelgiant į jų savarankiškumo lygį. Tyrimas buvo atliktas X ligoninėje, traumatologijos skyriuje. Tyrimo objektas buvo pacientų, kuriems taikytas išorinis kaulų fiksacijos gydymo būdas, slaugos poreikiai. Tyrime dalyvavo 23 pacientai, didžiąją dalį jų sudarė vyrai. Tyrimas vyko nuo 2019 m. spalio 21 d. iki 2019 m. lapkričio 22 d. Daugiau nei pusė pacientų (73,9 proc.) pagal Barthel indekso lentelę yra vidutiniškai priklausomi nuo kitų asmenų, jiems reikia pagalbos atliekant kasdienes veiklas; 21,7 proc. pacientų yra beveik visiškai priklausomi – jiems reikalinga didelė pagalba kasdieninėje veikloje; taip pat iš visų apklaustųjų buvo vienas šiek tiek priklausomas pacientas, kuriam minimalios pagalbos reikėjo lipant laiptais. Nustatyta, kad pacientų slaugos poreikiai, atsižvelgiant į jų savarankiškumo lygį, šiek tiek skiriasi, tačiau didelio skirtumo nepastebėta. Nustatyta, kad beveik visiškai priklausomi pacientai po taikyto išorinės kaulų fiksacijos operacinio gydymo turi daugiau fiziologinių poreikių dėl judėjimo, tuštinimosi ir šlapinimosi veiklų. Daugiau nei pusė jų teigia, kad juda tik neįgaliojo vežimėliu, nemoka naudotis pagalbinėmis judėjimo priemonėmis, stengiasi mažiau vaikščioti, sunku savarankiškai naudotis tualetu. Taip pat reikalinga pagalba prausiantis bei rengiantis. Jiems dažniau reikėjo psichologinės paramos, jautė diskomfortą atlikdami tualetu reikalus lovoje. Vidutiniškai priklausomi pacientai bei šiek tiek priklausomas taip pat turėjo sunkumų, tenkindami slaugos poreikius, tačiau jų buvo mažiau nei beveik visiškai priklausomų grupėje. Taigi pacientai po taikyto išorinės kaulų fiksacijos operacinio gydymo būdo daugiausia sunkumų turi dėl judėjimo, miegojimo, šlapinimosi ir tuštinimosi veiklų. Visiems respondentams reikalingas skausmo malšinimas, daugiau nei pusei atsakiusiųjų – žaizdų perrišimo procedūros, psichologinis palaikymas, mokymas, kaip prisitaikyti aprangą ar patogiai įsitaisyti lovoje.